

og Anne og Manhattan brød han igennem som fortolker af kærlighed og parforhold, der kulminerede i mesterværkerne "Små og store synder" og "Mænd og kvinder". Her var inspirationen ikke Keaton eller Hope, men europæisk filmkunst og ikke mindst Ingmar Bergman.

Men altså stadig med et tydeligt aftryk fra egen baggrund, og det er oplagt at se

sammen med. Indtil nu. Han kan således fejre sin fødselsdag i en MeToo-tid, der har gjort ham til en slags persona non grata.

Om Allen fortjener udskamningen kan ingen vide. Men det har helt sikkert ikke hjulpet hans sag, at han giftede sig med Soon-Yi Previn, der er ekskæreste Mia Farrow's adoptivdatter. Han mener faktisk, Farrow står bag

▲ Woody Allen blev født den 1. december 1935 som Allan Stewart Konigsberg i Brooklyn, New York City. Er uhyre produktiv og har instrueret eller produceret stort set en film om året siden slutningen af 1970'erne. Er aktuell på dansk med selvbiografien "Apropos ingenting". – Foto: Vera Anderson/WireImage/Gettyimages.

det hele og har kaldt det for "en ødelæggende manipulation af uskyldige børn med hævnerrige og selviske motiver".

Han mener med andre ord,

at overgrebet, som Dylan Farrow beskriver i sit brev, er det, man i psykologien kalder "falsk erindringssyndrom".

Ulykkelig er situationen i hvert fald. Men ligeegyldigt

hvad der er sket, har det ikke noget med kunsten at gøre. Det må vi insistere på. Og hvis man ikke vil fejre Woody Allen, kan man roligt fejre hans værk, der er så varieret,

så morsomt, så legende, så bevægende, og hvor hver eneste film så tydeligt bærer hans signatur. Sådan som det er med de største kunstnere. ■

Det forpligtende fællesskab

Vi bliver mere sårbare og modtagelige, hvis vi mister tilknytningen til fællesskabet – det være sig med Gud eller andre mennesker – lyder budskabet i en læges og en præsts fornemme bog om vores skrøbelige liv

bog

AF LOTTE KIRKEBY

kultur@k.dk

Inger Uldall Juhl er praktiserende læge, Lone Vesterdal præst, og et fælles og helt grundlæggende element i deres arbejde er at hjælpe mennesker til et liv med større frihed, hvor de kan være sig selv med frimodighed og dermed få en bedre og mere solid platform at stå på her i verden. Hvordan forsøger de at skildre i bogen "Det skrøbelige menneskeliv. Perspektiver fra lægen og præsten", hvor de beskæftiger sig med nogle af de begivenheder i

Inger Uldall Juhl og Lone Vesterdal. Det skrøbelige menneskeliv. Perspektiver fra lægen og præsten. 350 sider. 299 kroner. Eksistensen.

vores liv, hvor det gør ondt, og hvor det er svært, og de kommer med bud på, hvordan de med deres respektive fagligheder kan lindre eller måske endda hele det skrøbelige menneske.

Det gør de systematisk og klogt i seks dele, der omhandler sygdom og magtes-

løshed, stress og selvforståelse, angst og frygt, aldrig og tab, død og sorg samt skyld og tilgivelse. De stiller sig spørgende og aldrig skræmsikert an, og det virker stærkt på læseren, som ikke kan undgå at føle sig adresseret og set, og som umuligt kan skjule sig bag en påstand om, at det ikke er vedkommende.

Dermed synes deres mission – "Med bogen vil vi gerne spejle, at de tunge erfaringer rammer os alle i forskellig grad, og at det er i fællesskabet og troen, at vi kan løfte hinanden og bliver løftet" – at være lykkedes.

Hver del indledes og afsluttes pædagogisk med et fælles kapitel, men ellers fordeler

de dem mellem sig og anskueliggør, hvordan sjælesorg og lægekunst kan – og bør – gå hånd i hånd. For når man rammes af sygdom og krise, rammes man også på eksistensen. Og nogle gange på troen. Og vi bør sammentænke de områder, hvis vi gerne vil se mennesket som et helt og ikke et fragmenteret væsen, da for eksempel angsten for en konkret sygdom kan udløse en mere diffus og eksistentiel angst, der igen kan udvikle sig til en patologisk, og sådan bevæger forfatterne såvel som livet sig fra det ene felt til det andet.

Bogen består desuden af fiktive cases med inspiration fra såvel lægens som præstens virke, af illustrationer,

statistikker samt filosofiske og religiøse betragtninger, der blandt andet beretter om de strengt biologiske fakta om for eksempel aldring, helt ned på celleniveau, samt de mere filosofiske og eksistentielle, og der er alskens perspektiverende teksteksempler: fra Gnags, Karl Ove Knausgård og Freud til C.S. Lewis, Jobs Bog og digteren Kristen Bjørnkjær.

I perioder skal man holde tungen lige i munden, når forfatterne glider fra det strengt faktuelle som for eksempel dødsattester til H.C. Andersens frygt for at blive levende begravet og tilbage igen, omend sammenstødene altid er begrundede. Men der

er mange af dem, og man kunne med fordel have ryddet lidt ud i dem og i de mange eksempler, der dog vidner om en imponerende referenceramme og et ditto ambitionsniveau hos begge skribenter. Nogle gange stritter det, andre gange samler det, men uinteressant bliver det aldrig, og "Det skrøbelige menneskeliv" anbefales til alle, der arbejder professionelt med mennesker. Og til lægmænd, der blot omgås dem og måske kæmper med at forstå både dem og sig selv. ■

Læs interview med forfatterne om bogen på k.dk/liv